

Autisme Spectrum Stoornis

Wat is ASS?

Autisme Spectrum Stoornis (ASS) is op het eerste gezicht niet altijd zichtbaar, maar als je iemand beter leert kennen zullen er dingen opvallen. ASS is een neurologische ontwikkelingsstoornis waarbij de informatieverwerking in de hersenen anders is dan bij iemand zonder ASS. Daarom zal de communicatie en interactie anders zijn dan je over het algemeen gewend bent. Gedrag dat wij niet altijd meteen begrijpen heeft een reden en is een signaal dat ondersteuning van buitenaf nodig is om terug grip te krijgen op de situatie.

op kamp
of cursus

Kinderen en jongeren met ASS help je enorm met:

- + het bieden van duidelijkheid en structuur
- + het creëren van een veilige plek om tot rust te kunnen komen bij overprikkeling
- + begrip tonen voor gedrag dat je niet meteen begrijpt en ondersteuning bieden

ASS is een verzamelnaam, er zijn veel verschillen binnen dit spectrum en ASS uit zich verschillend. Bedenk daarom altijd: ieder kind is uniek, ook elk kind met ASS. Neem de tijd om het kind of de jongere met ASS te leren kennen.

Heb jij kinderen/jongeren met ASS

op kamp of cursus?

Breng structuur en duidelijkheid

- + Deel op voorhand je planning met ouders. Dit hoeft niet in detail, zolang de grote lijn duidelijk is, is het goed. Het geeft ouders tijd om de kamp- of cursus week samen met het kind of de jongere door te nemen. Weten wat er komt brengt rust en zal veel stress wegnemen.
- + Het visualiseren van de dagplanning op kamp helpt. Hang deze planning op de meest centrale plaats.
- + Veranderingen kunnen nog steeds, maar informeer de jongere over de situatie en leg uit waarom jullie veranderen en wat jullie dan zullen doen.
- + Is een kind of jongere geholpen met een vaste plaats aan tafel of tijdens de samenkomst? Voorzie hier dan in.

Zorg voor concrete en duidelijke communicatie

- + Benoem zoveel mogelijk de 'WAT, HOE, WAAR, WANNEER en WIE'.
- + Geef tijd om informatie te verwerken: wacht geduldig op antwoord als je een vraag stelde. Stel geen nieuwe vraag tussendoor, dat brengt verwarring.
- + Spreek met punten in plaats van vraagtekens.
- + Gebruik korte zinnen en geef één boodschap tegelijk. Dit helpt informatie sneller te verwerken.
- + Verwacht geen oogcontact en vermijd aanrakingen.
- + Visualiseer.

Voorzie een veilige, prikkelarme plek

- + Bij ASS kan overprikkeling ontstaan. Er komen dan teveel signalen van dezelfde prikkel terecht in het bewustzijn. Bepaalde geluiden, geuren of licht kunnen heel overweldigend zijn. Het komt ook voor dat

geluiden niet gefilterd worden en allemaal even hard binnen komen. Dit is erg vermoeiend en kan concentratie moeilijk maken. Voorzie op kamp een prikkelarme plaats waar iemand tot rust kan komen wanneer hij/zij dit nodig heeft.

Neem maaltijdverzoeken serieus

- + Komt een kind met specifieke vragen rond eten? Door overprikkeling (een van de kenmerken van ASS) kan het zijn dat bepaalde voedselstructuren niet goed verdragen worden. Neem dit verzoek daarom serieus en bekijk samen met de jongere en/of ouders wat haalbaar is op jullie kamp.

Ondersteun bij niet ingevulde tijd

- + Zitten jullie aan tafel, maar is het eten er nog niet? Dit is niet ingevulde tijd wat voor onrust zorgt. Begeleid hierin: het kan helpen een 'taak' te geven tijdens het wachten. Laat het kind of de jongere bijvoorbeeld tekenen of een stripboek lezen. Spreek af dat dit mag tot het eten op tafel komt.
- + Andere vrije momenten op het kamp? Help ook hier het kind of de jongere met ASS invulling aan te geven. Voorkom zo stress en frustratie.

Sluit aan bij geloofsbeleving

- + Taal wordt vaak letterlijk genomen. Leg daarom uit wat je bedoelt bij beeldspraak zoals 'Jezus in je hart' of 'Jezus is de Goede Herder'. Doe dit ook bij abstracte begrippen als 'bidden' of 'genade'.
- + Praten over gevoel is vaak moeilijk. Zet daarom eerder in op kennisvragen.

Iemand met ASS in je leidersteam?

- + Zoek samen waar talenten liggen en zet daar op in.

Leestips

- + Op de website van **PARTICIPATE AUTISME** vind je veel informatie, filmpjes en tips voor de omgang met mensen met ASS.
- + Het boek '**DIT IS AUTISME**' van Colette de Bruin is een heel duidelijk en goed toegankelijk boek waarin autisme beschreven wordt én dat boordevol tips staat om kinderen met ASS te begeleiden.
- + De filmpjes van '**GEEF ME DE 5!**' op YouTube zijn de moeite waard. Geef me de 5 is een goed ontwikkelde methodiek – vanuit de praktijk en neurobiologie – met veel praktische tips.
- + Op **HELPEDEHANDEN.NL/AUTISMEINDEKERK** en **OPKIJKEN.NL/MENSEN-SOCIALE-BEPERKING** vind je waardevolle tips rond ASS en geloven.